

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA
BEŽIGRAD

ZBOR OBČANOV

Leto IX.
Štev. 5 (70)
Junij 1969
Cena 40 par

Stanovanja za borce

Od 200 prošelj so jih 96 zavrnilo

Od začetka 1968. leta se rešujejo v Ljubljani stanovanjska vprašanja borcev enotno v mestnem merilu. Od jeseni 1968. leta je zagotovljen tudi stalen vir financiranja in sicer iz dela prispevkov na osebne dohodke. Pri Mestnem svetu je imenovana posebna komisija, ki vodi delo na tem področju.

Pri nezaposlenih članih ZZB NOV (upokojenecih, invalidih) v naši občini lani ni bilo starih neresenih problemov. Sedaj pa se rešujejo stanovanjska vprašanja vseh borcev, torej tudi tistih, ki so v delovnem razmerju. Seveda so za zaposlene borce še vedno prvenstveno dolžne poskrbeti njihove delovne organizacije.

Pri mestni komisiji je bilo do maja 1969 iz naše občine vloženih skupno 200 prošelj za stanovanja in kredite. V drugi polovici maja je posebna mestna podkomisija obiskala večino prosilcev, da bi tako čimbolj vskladili kriterije na celotnem območju mesta.

Podkomisija je v skladu s pravilnikom izdelala predlog, katere prošnje naj se rešujejo in katere naj se zavrnejo. Pri odločanju sta bili najpomembnejši dve načeli. Organizacija ZB rešuje izključno samo probleme svojih članov (borcev in aktivistov z dvojnimi štetjem delovne dobe), nikakor pa ne njihovih potomcev (sinov, vnukov). Zaradi tega je odpadlo znatno število prosilcev, ki so v stanovanjski stiski zaradi zaposlenih in poročenih sinov ali hčera. Drugo pomembno načelo je v tem, da organizacija ne rešuje prosilcev, katerim je družba že kdaj prej zadovoljivo rešila stanovanjsko vprašanje. Tu je bila sprejeta izjema pri dodeljevanju kreditov. Prosilcu se odobri kredit, čeprav ima primerno stanovanje, kadar bo z dosedanjim stanovanjem razpolagala organizacija.

Pri delu mestne podkomisije je vseskozi sodeloval

tudi član občinske stanovanjske komisije ZB. Nazadnje je bil sprejet končni predlog na skupnem sestanku mestne podkomisije in občinske stanovanjske komisije ZB. Tu so bili navzoči vsi predsedniki stanovanjskih komisij pri krajevnih organizacijah ZB. Nadalje je sodeloval tudi predsednik komisije za vprašanja borcev pri občinski skupščini. Na tem širokem forumu smo soglasno sprejeli naslednji predlog. Od skupno 200 prošelj so jih 96 zavrnilo, ker niso izpolnjeni pogoji po pravilniku, 104 prošnje za dodelitev stanovanj ali stanovanjskih kreditov pa se sprejme in rešuje. Vsi zavrženi prosilci bodo imeli možnost pritožbe. Sprejeti prosilci pa bodo razvrščeni v tri prioritete: liste, glede na svoj delež v NOB in glede na akutnost stanovanjskega problema. Prvi prosilci se bodo lahko vselili v stanovanje še letos.

MILOŠ PETROVIČ

ZDAJ PA ZARES

Asfaltna baza končno dobiva čistilne naprave

Torej čez deset dni, morda kakšen dan več ali kakšen manj... In tolikokrat obljubljene in »zagvisane« čistilne naprave na Asfaltni bazi (Črnuče) bodo začele požirati smrad in dim, so nam zagotovili na upravi podjetja Slovenija ceste.

Zakaj so zamudili že dva roka, dve obljubi? Inž. Gajšek pravi takole:

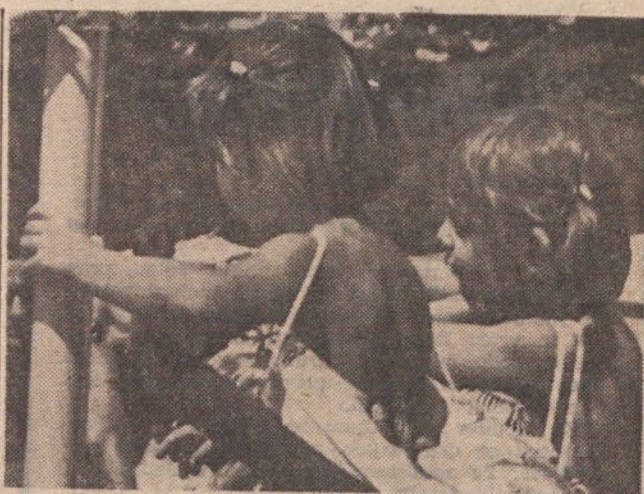
»Nemci so nas potegnili. Zmeraj mislimo, da smo mi nesolidni, pa so tujci tudi. Odpravevalna naprava stoji, dimnik tudi, samo še tistih nekaj vijakov privijejo. Nemški monter, ki je prišel zaradi praznikov precej prepozno, in deset naših ljudi dela po 11 ur na dan. Zdaj pa čisto zares, tudi mi smo že naveličani praznih obljub...«

NL

Začeli bodo graditi Sosesko 7 na Ježici

Po vseh zapletih in zamudah glede na napovedane roke, bodo na polju za Ruskim carjem naposled zaropotali gradbeni stroji. Poslovno združenje za industrijsko gradnjo IMOS bo začelo graditi Sosesko 7. To bo eno največjih gradbišč v Ljubljani, saj bo tamkaj približno 3000 novih stanovanj v visokih blokih in stolpnih. Najprej bodo zgradili 16 atrijskih hiš in tudi prve bloke in stolpnice, v katerih bo 400 stanovanj. Spomladi prihodnjega leta naj bi prvi lastniki že dobili ključe.

Računajo, da bo Soseska 7 urejena do leta 1973. Za Ruskim carjem na Ježici, med Titovo cesto in kamniško progo, bo zrastle popolnoma nova mestna četrt.

Tisoč otrok v Umagu

Mladi Bežigradjani bodo letos, tako kot lani, spet letovali na morju. V Umagu seveda, kje drugje. Tam jih čaka prijeten dom, ki je iz leta v leto popolnejši, prijaznejši in vabljivejši, pa naj gredo tja mali cicibani ali že »veliki« pionirji.

Ruža Bračun, sekretarka občinske zveze društev prijateljev mladine pravi:

»Na počitnice v Umag gre devet skupin. Prva, v kateri so le otroci, ki še ne hodijo v šolo, je že na morju. Razen predšolskim otrokom je bil dom v začetku poletja namenjen tudi šoli v naravi, potlej pa pridejo na vrsto letovanja šolarjev. V vsaki izmeni bo približno 100 otrok; kot vem, je že vse zasedeno.«

Za letovanje izbere otroke zdravstvena služba, na počitnice bodo šli tisti, ki so letovanja najbolj potrebni. V počitniški koloniji velja en dan 20 novih dinarjev. To je polna cena; starši prispevajo po posebni lestvici glede na zaslužek. Za otroke iz socialno šibkih družin prispeva občina.

Razen dobre hrane, morja in sonca, bodo imeli otroci seveda tudi strokovno nadzorstvo.

V glavnem bodo z otroci tisti vzgojitelji, ki so bili že lani, pravi Ruža Bračun. Objavili smo razpis za vzgojitelje in vzgojiteljice. Javilo se jih je veliko: 29 učiteljev, 22 dijakov srednje vzgojiteljske šole, 18 študentk pedagoške akademije in 15 drugih. Izbrali smo predvsem one, ki so se že lani izkazali. Skupine bodo vodili le pedagoški delavci oziroma študentje pedagoške akademije in srednje vzgojiteljske šole.

V domu v Umagu so letos nekoliko modernizirali kuhinjo, asfaltirali so tudi cesto. Otroci bodo imeli tudi več prostora za igranje.

J. W.

SOLIDARNOST IN HUMANIZEM

Bežigradjani so darovali Rdečemu križu 8.000 kg oblačil in obutve

Letošnja akcija Rdečega križa za zbiranje rabljenih oblačil, obutve in posteljnine, je presenetljivo uspešna. Čeprav je bilo darovanih predmetov manj kot lani, pa so oblačila bolj kvalitetna.

Za Bežigradom so 29. maja zbrali 8.000 kg materiala; prispevalo ga je 1730 občanov. V krajevni skupnosti Bežigrad je 320 darovalcev prineslo 1200 kg materiala, v krajevni skupnosti Boris Kidrič 300 darovalcev 1200 kg, v krajevni skupnosti Posavje 300 darovalcev 1500 kg, v krajevni skupnosti Stadion 270 darovalcev 1500 kg, v krajevni skupnosti Savsko naselje 350 darovalcev 1500 kg, v krajevni skupnosti Savlje — Kleče 10 darovalcev 50 kg, v krajevni skupnosti Črnuče 50 darovalcev 500 kg, v krajevni skupnosti Dol 20 darovalcev 200 kg, v krajevni skupnosti Beričeno 5 darovalcev 5 kg in v krajevni skupnosti Sentjakob — Podgorica 5 darovalcev 10 kg materiala. Krajevna skupnost Tomačevo ni bila vključena v to akcijo.

Darova oblačila so aktivisti Rdečega križa sortirali v posebne kartone za depoje za primer vojne ali elementarnih nesreč, nekatere krajevne skupnosti pa so darovale oblačila tistim občanom v Sloveniji, kjer s takšno akcijo ne morejo pokriti svojih potreb. Tako je krajevna skupnost Bežigrad darovala Črnomlju 1200 kg materiala in nekaj lanskim zaloz, skupaj 2500 kg; krajevne

skupnosti Savsko naselje, Posavje in Črnuče so darovale občini Ptuj 3000 kg oblačil in obutve. Posavje je darovalo tudi spalnice in kavč.

Za depoje narodne obrambe so pripravili 1500 kg materiala, za potrebe socialno prizadetih občanov naše občine pa so zadržali približno 1000 kg.

V štabu za izvedbo akcije zbiranja rabljenih oblačil in obutve, ki so ga sestavili pri občinskem odboru Rdečega križa, so sodelovali predstavniki Rdečega križa, civilne zaštite, SZDL, Zveze prijateljev mladine in koordinacijskega odbora krajevnih skupnosti ter strokovna zdravstvena-patrozna služba. Podobne štabe so organizirali tudi po krajevnih skupnostih. Med občane so razdelili 13000 pisem in jih tako podrobno seznanili, kaj lahko darujejo. Pri izvedbi akcije je sodelovalo približno 100 mladih članov Rdečega križa in 400 aktivistov RK, poverjenikov civilne zaštite in predstavnikov socialno-zdravstveni komisij pri krajevnih skupnostih. Organizirali so 90 zbirališč in 10 glavnih zbirnih centrov. Občani so dali na razpolago 30 osebnih avtomobilov za prevoz materiala, delovne organizacije pa 20 kombijev in tovornjakov.

Občinski odbor Rdečega križa se zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri tej akciji. Za darovane predmete se posebej zahvaljuje 1730 občanom.

Novi sveti občinske skupščine

Odborniki bežigradske občinske skupščine so se 22. maja zbrali na 2. seji. Imenovali so člane svetov in komisij skupščine, sprejeli predlog zazidanega načrta za predel okrog Gospodarskega razstavišča ter dali soglasje k odloku o sodnih taksah. Občinska skupščina je tudi sklenila, da bodo likvidirali obrtno podjetje »Dekortesa«.

Predlog za sestavo svetov in komisij je pripravila komisija za volitve, imenovanja in kadrovske zadeve. Predsedniki svetov bodo: Joško Pirnar (svet za finance), Jernej Makar (svet za delo in delovna razmerja), inž. Andrej Lasič (svet za gospodarstvo), Lado Skraban (svet za urbanizem in komunalne zadeve), inž. Nada Puppis (svet za prosveto in telesno vzgojo) ter Stane Hvale (svet za zdravstvo in socialno varstvo). Imena vseh članov svetov in komisij preberite na 2. strani.

Glede zazidanega načrta za predel okrog Gospodarskega razstavišča so odborniki menili, naj mestna skupščina, ki načrt dokončno sprejme, prouči, če niso arhitekti predvideli preveč trgovskih lokacij in bo tedaj ta predel prenatrpan s takšnimi objekti.

Zahvala SZDL

Izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Ljubljana-Bežigrad se vsem občanom in družbeno-političnim organizacijam, ki so pomagali pri pripravi in izvedbi volitev, iskreno zahvaljuje za sodelovanje.

Za komunalne naprave Milijarda

Podrobnosti so naslednje:

Za novo osnovno šolo, ki bo stala na križišču Tolstojevih ulice in Ulice Pohorskega bataljona, izdelujejo glavni projekt. Graditi bodo pričeli avgusta meseca.

Novi vrtec ob Glavarjevi ulici bo gradilo podjetje Stavbenik iz Kopra, ki je bilo tudi lastnik zemljišča. Letos bodo končali dela do III. gradbene faze, vrtec pa mora biti zgrajen do 25. marca prihodnjega leta.

Pasova za počasni promet ob glavni cesti na Črnučah bo zgradilo Cestno podjetje. Začeti morajo 23. junija, končati pa do jeseni.

Rekonstrukcijo Titove ceste na Ježici — od Ruskoga carja do železniške proge ovirajo trolejbusi. Prestaviti bo treba drogeve za napeljavo, to pa bo veljalo 18 milijonov starih dinarjev. Zdaj čakajo na pismo izjavo podjetja Ljubljana transport, da bodo opustili trolejbus in jih nadomestili z avtobusi, kar imajo v načrtu. Če tega letos ne bodo storili, bo morala občina odrediti 18 milijonov za prestavitve napeljave. Titovo cesto bodo na vsak način rekonstruirali še letos. Dve hiši na Ježici so že podprli.

Dograditev telovadnice in bazena pri osnovni šoli Borisa Kidriča v Savskem naselju je prevzelo gradbeno podjetje Obnova. Po programu morajo dela zaključiti do 30. septembra letos.

Končana so naslednja dela:

Ureditev Stadionske in Kolarjeve ulice, ureditev kanalizacije v Staničevi ulici, ureditev Grintavske ulice (razen zelenice), ureditev vaških cest v Sentjakobu, Podgorici in Brinju, asfaltiranje ceste v Klečah ter ureditev Lavričeve, Mariborske in Dravske ulice (razen zelenice).

Zdaj urejajo: zapadni del Ulice pohorskega bataljona, Vodovodno cesto (komunalno podjetje

Nadaljevanje na 2. strani

Med sejo občinske skupščine

Milijarda

Nadaljevanje s 1. strani

Tlak Sentvid mora dela zaključiti do konca meseca (julija) ter Hacquetovo ulico, razsvetljava na Črnučah in kolektor.

Kanal v Tomačevem bodo zgradili poleti, prav tako tudi hodnik na severni strani Linhartove ulice (mimo tovarne Iskra) in igrišča pri osnovni šoli in vrtcu Rezke Dragarjeve na Črnučah, preuredili bodo centralno ogrevanje v starem delu šole v Dolu in zgradili igrišča pri osnovni šoli Danile Kumar v Stožicah.

Za ureditev razsvetljave na Jarški in Tomačevski cesti se dogovarjajo s podjetjem Javna razsvetljava. Za razširitev pokopališča v Sentjakobu so podpisali pogodbe za odkup zemljišč in naročili načrte za ograjo okrog novega dela. Za novo cesto od separacije podjetja Tehnika v Stožicah do Titove ceste je izdelan glavni projekt, zdaj pa pridobivajo zemljišča. Do jeseni bosta urejeni Preradovičeva in Brankova ulica ter poti in igrišča v parku Najdihojca. Na vrsti bo tudi ureditev Ulice carja Dušana, manjša dela v Savskem naselju in v Soseski 6 v Stožicah, naročili so tudi načrte za ureditev Funtkove in Dečmanove ulice. Ponikovalnico na Črnučah bo uredila krajevna skupnost, za ureditev ceste na Žalah pa bo bežigradska občina prispevala denar le, če bodo dale svoj delež tudi druge ljubljanske občine.

Sveti in komisije občinske skupščine

Svet za finance

Joško Pirnar (predsednik), inž. Janez Zupet, Mirko Jovanovič, Stefan Horvat, Nuša Zupancič, Matija Klemenčič, Anton Bratun, inž. Jordan Stevanovič, Viktor Valič.

Svet za delo in splošne zadeve

Jernej Mlakar (predsednik), Mimi Ferfolja, inž. Zdravko Macarol, Ivan Uranič, Miroslav Novak, Jože Rožman, Rudi Wölle, Anton Gornik, Ivan Grčar.

Svet za gospodarstvo

inž. Andrej Lasič (predsednik), inž. Marjan Dečman, inž. Jože Naglič, Dušan Mihelič, Milan Ogrinc, inž. Viktor Repanšek, Ivan Dimnik, Franc Selan, Anton Ozimek, Janez Ramovž, Viktor Zadnik.

Set za urbanizem in komunalne zadeve

Lado Škraban (predsednik), inž. Andrej Bremec, Izток Ausec, Stane Bobič, inž. Vlado Haller, inž. Janez Obreza, inž. Zvone Majcen, Davorin Grzinič, Evgen Špenko, Vito Pirc, inž. Miro Vozelj.

Svet za prosveto in telesno vzgojo

inž. Nada Puppis (predsednik), Alojz Strmole, Breda Šivic, Dušan Otujac, inž. Neža Erel, Zora Gašperšič, Petra Dobrila, Janez Pavčič, Ana Tepina, Darinka Sohar, Vanda Lužar.

Svet za zdravstvo in socialno varstvo

Stane Hvale (predsednik), Andrej Košak, Pavel Lešnjak, dr. Emil Gantar, Nuša Binder, Olga Melihar, dr. Eliza Zabela Marolt, dr. Dušan Mis, Alenka Gerželj, Jelka Rode, Anica Kastelic.

Komisija za prošnje in pritožbe

Iztok Ausec (predsednik), Zora Gašperšič, Andrej Stanovnik, Ivan Božič, Milan Zle.

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja

Stane Koman (predsednik), Jernej Mlakar, Ivo Rebek, Bogo Germovšek, Alojz

Smolnikar, Franc Kavčič, Franc Martinčič.

Komisija za statut občine

Slavko Oblak (predsednik), Tomo Grgič, Edo Grgič, Lado Škraban, Franc Miklavčič, Ivan Santej, Ivan Levstek.

Komisija za zadeve borcev

Jože Slovenc (predsednik), Peter Lešnjak, dr. Miloš Šetina, Iva Rakar, Janko Leben, Vera Kragelj, Janez Lipicar, Ivan Grebenc, Ivan Božič.

Komisija za pregled statutar delovnih organizacij

Edo Grgič (predsednik), Franc Florjančič, Mimi Ferfolja, Ivan Santej, Ivo Rebek.

Komisija za družbeni nadzor

Samo Stupica (predsednik), Jože Stanovnik, Alojz Strmole, Milan Ogrinc, Mate Lasan, inž. Franc Novak, Janez Sinkovec.

Komisija za odlikovanja

Stane Koman (predsednik), Metka Peterca, Nikola Damjanovič, Franc Martinčič, Henrik Ribič.

Komisija za verska vprašanja

Karel Kušar (predsednik), Slavko Oblak, Janez Rigler, Alojz Smolnikar, Jernej Mlakar, Drago Dolinar, Tone Poljšak.

Komisija za pregled zaključnega računa prispevkov in davkov

Ivan Majzelj (predsednik), Ivan Avsec, Franc Skubic.

Komisija za izvedbo volitev v občinsko skupščino

Andrej Jarc (predsednik), Julij Kutin, Franc Mekinda, Bojan Inkret, Andrej Hrovat, Drago Dolinar.

Komisija za izvedbo natečaja za oddajo stavne zemljišča

Inž. Ciril Sluga, Davorin Grzinič, Franc Miklavčič.

Upravni odbor sklada skupnih rezerv

Dušan Mihelič (predsednik), Miran Rižner, inž. Marjan Dečman, inž. Janez Grčar, Stane Mancini.

Upravni odbor cestnega sklada

inž. Janez Gjura (predsednik), Andrej Košak, Milan Zle.

Tesarji ne odnehajo

Spor med bežigradskim obratom Lesnega kombinata in centralo podjetja bo obravnavalo ustavno sodišče

Spor med Tesarstvom II na Linhartovi cesti in med Lesnim kombinatom Ljubljana, ki se vleče že šest mesecev, ne kaže, da bi bil v kratkem končan. Čeprav so bežigradski tesarji primer predali arbitražni komisiji okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani, ki ima v takšnih primerih le posvetovalno pravico, vendar se na mnenje takšnega sodišča navadno da veliko, in je to sodišče razsodilo v prid Lesnemu kombinatu Ljubljana, pa bežigradski tesarji nikakor ne nameravajo zakopati bojne sekire in podpisati poraza. Spor goni naprej, in ga bodo poslali ustavnemu sodišču socialistične republike Slovenije, če pa jih še tu ne bodo razumeli, bodo poiskali pravice drugje.

O sporu med Lesnim kombinatom iz Ljubljane, kot centralo in Tesarstvom z Linhartove ceste, kot ekonomsko enoto, smo v Zboru občanov že pisali, vendar menimo, da je vseeno treba na kratko ponoviti zgodovino tega hudega nesporazuma, katerega rešitev bi prav gotovo lahko postala precedens za podobne spore med matičnim podjetjem in ekonomsko enoto, v takšnem sistemu, kot velja pri nas.

Konec lanskega leta je lesni kombinat Ljubljana sklenil preseliti obrat z Linhartove ceste na Izansko cesto, kjer ima Lesni kombinat tudi že tesarsko delavnico, takoimenovano Tesarstvo I.

Navidez povsem poštena in ekonomsko nad vse utemeljena združitev, saj je tesarska dejavnost v opadanju, odkar so se v gradbeništvu pojavili novi gradbeni materiali, ki izpodrivajo les, pa je z revolucijo delavcev v Tesarstvu na Linhartovi postala manj poštena, čeprav je ekonomsko še naprej nad vse utemeljena.

Predvsem je treba povedati, čemu so se tesarji izza Bežigrada sploh uprli preselitvi na Izansko cesto.

Najprej so postavili vprašanje, zakaj se Izansko tesarstvo ne preseli za Bežigrad. V tem vprašanju, polnem otroške, in prav zato neuničljive logike, pa je bila skrita vsa srž problema. To ni bila navadna trma, ker so bežigradski tesarji lahko dokazali, da njihov obrat nikakor nima manj prednosti od obrata na Izanski cesti. Še več! Delovni pogoji ob Linhartovi cesti so skorajda boljši kot so delovni pogoji na Izanski cesti.

Pri poštenih namenih bi torej bil problem nemudoma likvidiran, saj bi Lesni kombinat Ljubljana moral le zagotoviti boljše pogoje na Izanski cesti, pa predložiti načrt razvoja tesarske dejavnosti v prihodnjih letih, kot so ga zahtevali bežigradski tesarji (pa tudi tesarji z Izanske ceste); in Lesni kombinat Ljubljana je na vse te zahteve pristal.

Torej ni vzroka za nesporazum, če ne bi šli bežigradski tesarji v svoji nezaupljivosti še korak naprej: zahtevali so pismena zagotovila. Na papirju pa takšne obljube brez številko hudo izstopijo. In tu je počilo. Začela so se priprave, predvsem s strani kombinata, ki je imel za to priliko na razpolago več besedno izvežbanih ljudi, medtem ko so bežigradski tesarji trmasto vztrajali na svojih zahtevah, ki so se v toku vročih razprav izkristalizirale v povsem konkretne. Tesarji namreč zahtevajo, da gre ves denar, (tega naj bi bilo okrog štiri milijone novih din) od prodaje obrata na Linhartovi cesti v razvoj tesarske dejavnosti v podjetju, da se jim pred preselitvijo omogočijo boljši delovni pogoji na Izanski cesti, konkretno naj vsaj centrala zgradi pokrito lopo, naj 700.000 novih dinarjev, ki jih po načrtu za izboljšavo tesarske dejavnosti v letošnjem letu v podjetju vežejo

namensko pri banki, naj Lesni kombinat predloži lokacijsko dokumentacijo o gradnji na Izanski cesti, naj Lesni kombinat preskrbi delo za vse delavce Tesarstva (ob začetku spora jih je bilo tam 62), naj ne ukrepa proti nikomur zaradi nastalega spora.

Po velikih prerekanih, medsebojnem obtoževanju in celo osebnih napadih, je končno Lesni industrijski kombinat privolil na vse te zahteve.

A to ni bil konec spora. Bežigradske tesarje je motila naglica.

»Vsa leta so nam obljubljali,« pravijo tesarji, »pa niso nič naredili.« »Tokrat naj oni svojo dobro voljo podprejo z dejanji, mi bomo pa počakali, dokler ne bomo videli teh dejanj.«

Končno so se sporazumeli za odlog. Toda konec marca naj bi nepreklicno zadnji delavec z Tesarstva II. že delal na Izanski cesti. Toda kot strela z jasnega je tresčila vest, da Ljubljanski urbanistični zavod predela ob Izanski cesti nima predvidenega za lesnoindustrijsko dejavnost, ampak kot zeleni pas. Tu je mogoče graditi le provizorij.

Za Bežigradom, pojemajoča žerjavica je spet vzplamtela.

»Vidite,« pravijo, »vse njihove obljube so trhle.«

V času, ko je delala arbitražna komisija, se je razburjenje sicer poleglo, vendar so na sklep, oziroma priporočilo okrožnega gospodarskega sodišča, češ da ne vidi ovir za stopkih lesnega kombinata Ljubljana napram Tesarstvu preselitev in da v vseh po II vidi dobro voljo, in poštene namene, bežigradski tesarji odgovorili z »Nec«.

Lesni kombinat Ljubljana, podprt z mnenjem tega avtoritativnega organa, pa je prešel v zaključno bitko z upornimi tesarji. Dolgotrajen spor je seveda škodoval obema stranema, vendar čas neizprosno dela za Lesni kombinat. Od 62 delavcev v Tesarstvu II jih je med to malo vojni ostalo danes le še 33 zaposlenih. Tesarji pravijo, da niso prenesli majhnih zaslužkov in so šli drugam. Pri tem pripominjajo, da so si medtem sami iskali delo, da pa so jih v Lesnem kombinatu precej ovirali.

Nič čudnega torej, da se je že v začetku spora zato pri bežigradskih tesarjih pojavila želja, da se njihov obrat odcepi od Lesnega kombinata Ljubljana. Odcepitev je delavski svet Lesnega kombinata Ljubljana večkrat gladko zavrnil, direktor ing. Kováč pa kot neposreden vzrok navedel zakonsko določilo, da mora matično podjetje v tem primeru odcepljeni ekonomski enoti izplačati obratna sredstva, kar bi, zneslo približno štiri milijone novih dinarjev.

Takšna številka bi podjetje, ki že tako ali tako ni med finančnimi velikani Ljubljane, prav lahko hudo prizadela. Zato je razumljiv njihov odpor proti takšni odcepitvi. Toda tesarji izza Bežigrada so bili celo pripravljeni na pogajanja o višini vsote, ali celo povsem oprostiti ta dolg centrali napram njihovem obratu, pa pri Lesnem kombinatu Ljubljana tudi s takšno verzijo niso zadovoljni.

Zato je treba zabiti žebelj na glavo in povedati, da so v tem maratonskem samoupravnem sporu bežigradski tesarji pravzaprav le kmet na šahovnici, da pa gre v bistvu za parcelo, oziroma parcele, kjer stoji danes Tesarstvo ob Linhartovi cesti. To zemljišče, sredi mesta, ima tako sijajno ceno, da bi se je polakomil vsak ekonomsko razgledan gospodar.

Omeniti je treba še velike apetite, ki jih imajo gradbena podjetja po zemlji, pa nam je stanje povsem jasno.

Kadar tesarji izza Bežigrada govorijo o tem, nikdar ne pozabijo pripomniti, da bo Lesni kombinat Ljubljana parcelo prodal Gradbenemu podjetju iz Grosupelja.

Toda, kaj bi bežigradski tesarji, če bi jim uspelo odcepiti se. »Pripojili bi se Obnovi,« pravijo, »oni bodo tako ali tako ustanavljali svojo tesarsko delavnico...«

Kaže, da ne vedo, ali pa da nočejo vedeti, da je Tesarstvo na Linhartovi cesti tudi za Obnovo bolj interesantno zavoljo zemlje na kateri stoji, kot zaradi tesarstva samega. Na vprašanje, kako bi se zavarovali pred preskokom iz dežja pod kap, pravijo, da bi se želeli pripojiti le kot obrat s svojim obračunom in s posebno pogodbo.

Stisnjeni med ta dva mlinška kamna, so tesarji za Bežigradom takorekoč zapisani propadu. Da Tesarstvo na Linhartovi cesti kot samostojno podjetje ne more obstati, pa vedo tudi sami.

Pa vendar se postavlja tu še eno vprašanje, ki pa bi ga morala reševati samoupravna zakonodaja: od prodaje Tesarstva II bo nekdo dobil denar. Kdo je zdaj upravičen do tega denarja — govori se o nekaj več kot dveh milijonih novih dinarjev, ki naj bi jih grosupeljski gradbinci plačali za Tesarstvo II Lesnemu kombinatu, potem pa jim omogočili še približno četrtnovega milijona dinarjev — ali Lesni kombinat Ljubljana, h kateremu je Tesarstvo na Linhartovi cesti pripojeno okrog tri leta, ali delavci tega Tesarstva, ki delajo tu že po deset, petnajst let, in ki so plačevali od presežkov svojega dela v sklade.

Prav tako bi tu morala zakonodaja rešiti vprašanje lastništva. Namreč Lesni kombinat je lastnik Tesarstva II tri leta, Tesarstvo ob Linhartovi cesti pa pod različnimi imeni obstaja že od leta 1947. Ali zdaj lahko Lesni kombinat proti volji delavcev tega obrata proda njihov obrat? (Uporabili smo besedico lastništvo, zato, ker se tega problema drugače ne da pojasniti.)

Kot smo rekli v začetku je 33 osamljenih tesarjev na Linhartovi cesti trdno odločenih iti do konca. Pred dnevi so dobili nove odločbe, da se morajo že z začetkom junija nepreklicno zglasiti na Izanski cesti. Niso šli! Stvar so predali ustavnemu sodišču, če pa še tam ne bodo dosegli svoje pravice, bodo odnesli izvesek k Lesnemu kombinatu in ga jim vrgli. »To je edino, kar je njihovega,« pravijo.

1645 delavcev išče službo

Na ljubljanskem Zavodu za zaposlovanje delavcev je prijavljenih 1645 brezposelnih delavcev, med njimi 944 žensk in 744 moških (do 26. leta starosti).

Struktura brezposelnih po izobrazbi je naslednja:

● Priučenih delavcev je 352, med njimi 11, ki si iščejo prvo zaposlitev.

● Nepriučenih je 615, med njimi 273, ki si iščejo prvo zaposlitev.

● Delavci s poklicno šolo: 346, in sicer 41 si išče prvo zaposlitev.

● Delavci s srednjo šolo: 225, in sicer 11 izmed njih si išče prvo zaposlitev.

● Delavci z višjo šolo: 44, 23 med njimi se ni bilo zaposlenih.

● Delavci z visoko šolo: 63, dvajset med njimi si išče prvo službo.

Med intelektualci je še zmeraj največ inženirjev-arhitektov.

Zaposlitev v tujini

Kot zanimivost naj povemo, da Nemci zadnje čase iščejo predvsem mlade lepe točajke, ki naj bi delale v hotelih. Kakor pa se je izkazalo, prihajajo tovrstne ponudbe z zelo dvomljivih hotelskih naslovov, zato jih na zavodu preprosto prezejo.

Maja je odšel 101 delavec, in sicer v Zahodno Nemčijo 70. v NDR 14 in v Svico 9. Med njimi je bilo 67 brezposelnih, 26 jih je zapustilo službe doma, osem pa predstavlja gospodinje ali ljudi, ki niso bili prijavljeni kot brezposelni.

V aprilu je odšlo na delo v tujino 110 ljudi, marca pa 102 s področja Zavoda za zaposlovanje delavcev, ki zajema bivši ljubljanski okraj.

23. maja se je zgodilo naslednje:

Nemec je prišel na Kočevsko z avtobusom in nabral 40 delavcev: 18 iz Dolenje vasi, 12 iz Kočevja ter jih preprosto odpeljal v Nemčijo brez dovoljenja za delo, oziroma brez delovne legitimacije, ki jo po novem zahtevajo Nemci. Ljudje so odšli kar na lastno pest. Odkar ne potrebujejo več viz za ZRN, se dogajajo tudi takšne stvari.

export metalka import

Ljubljana

izdelki metalurgije in kovinske galanterije, stroji in oprema, orodje in instrumenti, kovinski izdelki za dom in gospodinjstvo, tirna vozila, električni materiali in naprave, rude in metali, gradbeni materiali, rudnine, motorna vozila, gume in plastične mase, steklo, sanitarna keramika in zastopstva inozemskih tvrdk.

PROJEKT NIZKE ZGRADBE

Parmova 33

- izdeluje projekte za vse vrste nizkih gradenj
- opravlja strokovni nadzor

Prašiči v stanovanjskem naselju

»Če vam smrdi, pa pojdite na žale...«

V starih železniških hišah ob Vodovodni cesti, ki so jih pravkar za silo zakrpali in obnovili, in sicer v hiši s številko 84, stanuje tudi Jože Drobnič s svojo materjo. Stare — nekakšne vrstne hiše — stoje ob robu jame, peškopola še iz avstroogrskih časov.

Vojaske vojni invalid Jože Drobnič pravi takole:

»Stirideset let živimo v tem stanovanju. To so stare železniške hiše, ki jih je lani prevzelo mesto. Takoj pod našim stanovanjem imamo drugo stranjo, ki na vrtu goji tri prašiče. Vsak dan jih spušča tudi na prosto. Ob topleni vremenu ali kadav zapiha jug, se v stanovanju širi neznosen smrad, tako da moramo imeti vsa okna zaprta, če hočemo zdržati. Tudi sosedja Justin in Krmavner težko prenašata to nadlogo.

Jože Jambrušič, novi priseljenec v tej hiši je neizprosni. Svoje prašiče ima v baraki, nedaleč od Drobničeve spalnice. Sem se je priselil še lani in zdaj se, da ni lepe ne grde besede, ki bi zalegla, da bi prašiče zaklal in sosed rešil smradu.

Drobničeva mati je lani prestala hudo operacijo na želodcu, sin je pa invalid, težko bolan na pljučih. Za to se priseljenec sploh ne zmeni.

Kdo bi mu prebral Odlok mestnega sveta ljubljanskega o reši domačih živali v stanovanjskih naseljih?

Pred tremi leti je stranaka, ki je stanovala v istem stanovanju in prav tako gojila svinje, doživela naslednje:

Prisel je buldožer in svinjak zavrnil z zemljo!

Z novim lastnikom. kakor pravijo prizadeti, se sploh ne da pogovarjati. Lani je imel enega prašiča, zdaj pa kar tri.

Mestni sanitarni inšpektor se ne zgane, čeprav je dobil pritožbo v roke že pred daljšim časom.

Smrad, muhe, gnojnice... v stanovanjskem naselju! Kdo naj stanovalce ob Vodovodni cesti reši te nadloge?

Kadar se pripravila na dež, rejec prašičev zaliva vrt z gnojnicjo. Vprašanje je zanimivo za več ljudi, ne samo za prizadete:

● za stanovanjsko podjetje Bežigrad-Moste, ki upravlja s hišami v družbeni lasti,

● za mestnega sanitarnega inšpektorja, ki naj bi že nekaj ukrenil,

● Za železniško transportno podjetje, itd.

»Mi bomo prašiče imeli,« pravi rejec strankam okrog sebe. Nekdo v bližini se pripravila, da bi začel gojiti koze...

Kadar izbruhne prepirl, ljudje ne izbirajo besed. Drobničeva mati pravi, da ji je sosed, prašičerejec, ob neki takni priliki zabrusil v obraz:

»Če vam smrdi, pa se preselite na žale...«

NIKO LAPAJNE

DOPISUJTE V ZBOR OBČANOV

VIPRAŠUJETE MI ODGOVARJAMO

Telefon

P I. sprašuje, kako bi dobil telefon v svojo hišo. Ali je res, da nekateri čakajo na priključek že več let? Kje se je treba prijaviti?

■ Na podjetju za PIT promet v Ljubljani so odgovorili takole:

Prijavite se na podjetju PIT v Čigaletovi ulici 10, soba 10 v pritličju.

Na telefonski priključek je treba zares precej dolgo čakati. Težave so s kablji in priključki v centralah, ponekod morajo čakati tudi zaradi rekonstrukcije cest. Število ljudi, ki bi želeli imeti telefon, tako naglo narašča, da omrežja ne morejo sproti graditi. Treba je še reči, da šele zadnji dve leti intenzivneje gradijo telefonsko omrežje, saj je bilo to poprej dokaj zanemarjeno področje. Zahteve pa so večje kot možnosti. Podjetje za PIT promet ima gospodarski račun, da čimprej priključi telefon, saj mu to prinaša dohodek.

Mleko

E. Z. iz Stožic trdi, da so »Ljubljanske mlekarne« po dražile mleko. Ne prodajajo ga več v steklenicah, pač pa v drugačni embalaži in cena je zaradi tega nekoliko višja. V družinskem proračunu nimamo posebne postavke za mleko in posebne za embalažo. Dejstvo je, da je znesek, ki ga vsak mesec odštejem, zdaj večji kot prej.

■ V »Ljubljanskih mlekarinah« so nam povedali, da mleka ne morejo kar tako podražiti, saj bi morali dobiti dovoljenje. Cena mleka, ki ga prodajajo v polivilastih vrečkah je enaka kot je bila prej cena za mleko v steklenicah. Cena mleka v dražji, tetrapak embalaži, pa je nekoliko višja.

Šola

B. M. iz Tolstojevе ulice meni:

Če sem prav razumel, bo stala nova osnovna šola, ki jo bodo pričeli graditi letos, na križišču Tolstojevе ulice in Ulice pohorskega bataljona. Zdi se mi, da bo šola stala preblizu Tovarne kovinske galantarije. Ali ni bilo mogoče najti boljše lokacije?

■ Na odseku za gradbene in komunalne zadeve občinske uprave so odgovorili:

Nova šola bo stala, kot omenjate, na križišču Tolstojevе ulice in Ulice Pohorskega bataljona. Rezervat oziroma lokacija je bila določena z zazidalnim načrtom, ki sta ga sprejela in potrdila občinska skupščina in mestni svet (zazidalni otok BS-6). Menimo, da tovarna kovinske galantarije pri svojem obratovanju ne povzroča takšne ga hrupa, ki bi lahko kakorkoli motil pouk v novi šoli.

Asfalt

S. Č. se zanima, kdaj bodo uredili nekatere ulice na Ježici, na primer Ulico bratov Čebulj. Hiše so zgrajene, lahko bi položili kanalizacijo in ulico morda tudi asfaltirali.

Na odseku za gradbene in komunalne zadeve občinske uprave so odgovorili:

Pri določanju in sprejemanju plana komunalnih del, ki ga pripravljamo konec leta za prihodnje leto, nam kot osnova vedno služi plan komunalnih del, ki nam ga posredujejo krajevne skupnosti za svoja območja. Za modernizacijo Ulice bratov Čebulj od sedaj s strani krajevne skupnosti nismo prejeli ustreznega predloga.

Predlagamo vam, da svojo željo posredujete na prvem zboru volivcev in jo podkrepite z morebitnim samoprišpevkom stanovalcev iz te ulice.

Vrtec

J. V. iz Soseske 6 pravi takole:

Vrtec Ciciban v Soseski 6 ima lepo urejeno otroško igrišče. Tam so se, zlasti popoldne, radi igrali tudi otroci, ki sicer niso v vrtcu. Okrog igrišča so zdaj postavili ograjo. Ali to pomeni, da bo igrišče namenjeno le otrokom iz vrtca?

Vrtec in igrišče smo gra-

dili z družbenimi sredstvi, se pravi z denarjem nas vseh. Ker takšnih prijetnih kotičkov nimamo veliko, bi bilo prav, da so namenjeni vsem otrokom.

■ V vrtcu »Ciciban« so odgovorili:

Otroško igrišče spada k naši ustanovi. Ko ni bilo ograjeno, smo imeli precej sitnosti. Majhni otroci, ki so se tamkaj čez dan igrali — največkrat v spremstvu staršev, res niso naredili škode. Zvečer pa so prišli večji, ki bi bolj spadali že na športno igrišče in nam marsikaj pokvarili. V ponedeljkih zjutraj moramo igrišče najprej očistiti. Našli smo steklenice, na črepih sta se dva otroka tudi lažje ranila. Leto dni je bilo igrišče odprto, vendar tisti, ki so ga uporabljali niso imeli takšnega odnosa do družbene imovine, kot smo si želeli. Vzdrževanje igrišča veliko stane, denarja za igrišče pa ne dobimo ne od občine, ne do temeljne izobraznevalne skupnosti.

V Soseski 6 je določen prostor za otroško igrišče, vendar ni urejen. Nujno bi ga morali urediti, za mladince pa zgraditi športna igrišča.

Cesta

M. S. z Ježice sprašuje, kdo je dolžen skrbeti za cesto, ki pelje iz Kleč v Vižmarje. Del te ceste je obupno slabem stanju, zraven tega pa ob rob se odžavajo smeti kar s tovarnjaki. Ali se občini Bežigrad in Siška ne bi mogli dogovoriti, da bi skupaj uredili to cesto?

■ Na odseku za gradbene in komunalne zadeve občinske uprave so odgovorili:

Cesta, ki vodi iz Kleč v Vižmarje, poteka od opuščene »nemške proge« naprej po območju občine Ljubljana-Siška. Ta jo je dolžna tudi vzdrževati. Pretekla leta smo jo vzdrževali mi. Letos smo asfaltirali več kot pol dolžine te ceste, ki leži na našem območju, drugi del pa bomo prihodnje leto, tako da nam sredstva ne dopuščajo več takšne solidarnosti do sosednje občine.

Na zelo slabo stanje tega odseka ceste smo že opozorili načelnika za gradbene in komunalne zadeve pri občinski skupščini Siška, ki nam je zagotovila, da bodo cesto v najkrajšem času uredili in redno vzdrževali.

MNENJA

BAZEN IN BAZEN

Na Ježici pri Sternu so zastavili z vso resnostjo. Trije bazeni bodo vsak čas nared. Moderne čistilne naprave...

Komaj dobro so pri Sternu začeli graditi, so nekateri strokovnjaki in psevdostrokovnjaki začeli godrnjati, češ da ima besedo v arhitekturi navaden gostinec, ki ne pozna niti abecede modernega arhitektonskega oblikovanja, da je v zasnovi gradnja takšnih bazenov pri Sternu polomija prve vrste. Zakaj? Ker se niso takoj lotili tudi gradnje pokritega olimpijskega zimskega bazena hkrati.

Vsem takšnim in drugačnim očitanjem naj povemo, da so pri Sternu začeli graditi ljudje — eno samo gostinsko podjetje — na lasten riziko, z lastnim denarjem in po načrtih prvega specialista za moderne bazene v naši republiki, dipl. ing. arhitekta Franca Šubija To, kar ni v petindvajsetih letih zmogla vsa Ljubljana z občino in vesoljnimi arhitekti skupaj, zdaj zmore ena sama, uboga, »primitivna« gospodarska organizacija, Gostinsko podjetje Bežigrad, ki ve, kako se prisluzi vsak dinar!

In, da bi bila mera polna, zdaj pripravljajo načrte za drugi kopalniški »celinski« center za Bežigradom. Kaj je zadnji trik moderne čistilne tehnike za plavalne in kopalne bazene, si lahko načrtovalec tega bazena ogleda pri Sternu. Zares škoda bi bilo, ko bi novi bazen zgradili in opremili s predvojno logiko o čiščenju vode v bazenu, če poznamo že precej boljše.

Občan, ki mu ni vseno, kam odplavajo družbeni dinarji

PRAVLJICA O ZEMLJI

Kmetom so vzeli zemljo. Dobila jo je Prva družba za splošni procvit in razvoj, ki je zadržano objubilila, da bo zemlja dajala več kot doslej. Zgradili so hoteli plovni kanal, ki bi neverjetno povečal naše skupno družbeno premoženje.

Kmetje ne bi bili kmetje, če ne bi negodovali. Omenjali so zakone in ustavo, starost in otroke, kravice in traktorje. Rekli so tudi: zemlja ni primerna za gradnjo plovnega kanala, saj tamkaj še nikoli ni plula nobena ladja. Prepričali so jih s strokovnimi zagotovili Prve družbe.

Zemljo so vzeli, potem pa je dolgo ostala prazna. Nenaadoma je izbruhnil nov načrt: ne bodo gradili plovnega kanala, ampak novo, svetlo-bleščečo železnico. Kmetje — pa ne samo kmetje — so zmajevali z glavami. Prva družba za splošni procvit in razvoj je razblinjala vsakršne dvome.

Ko tudi železnice niso pričeli zares graditi, razen poizkusne ozkotirane proge, so pričeli kmetje preklinjati. Po zdravi pameti in po različnih načrtih je bilo mogoče soditi, da tamkaj ne bo nikoli tekla železnica. Sušljalo se je in sušljalo, nazadnje se je pokazala resnica: Prva družba ni gradila ne kanala in ne železnice, pač pa so na tisti zemlji začele rasti vile in stanovanjski bloki.

Kmetje so še glasneje preklinjali in še bolj kazali na zakon: zemljo so nam vzeli zaradi kanala, to razumemo in tudi z zakonom ni navskriž. Zdaj ko nas pretentali, pa gradijo vile.

Vsakršna podobnost z arondacijo je izključena.

Papirnatí hišniki

Kaj mi je mar skupna lastnina

Če za hiše ne bi skrbeli strokovnjaki stanovanjskega podjetja, bi marsikatera hiša že zdavnaj razpadla. Kljub nenehni skrbi pa se še vedno zgodi, da pridejo krovci ali zidarji prepozno. Kajti stanovalci se ne zmenijo za počeno streho vse dotlej, dokler jim ne teče na glavo. Seveda pa ni povsod tako. Na stanovanjskem podjetju Bežigrad-Moste smo vprašali, kako hišni sveti delajo odkar je v veljavi stanovanjska reforma:

»Tisti,« so nam povedali, »ki so skrbeli za hiše že prej, ko ni bilo stanovanjskega podjetja, skrbje za hiše tudi sedaj. Tisti pa, ki niso skrbeli za hiše niti takrat, ne skrbje niti sedaj. Pogosto se zgodi, da so hišni sveti zelo aktivni, dokler stanovalci kaj potrebujejo. Ko jim podjetje zadosti, jim popravi vse kar žele, se ponavadi izgubi sled za hišnim svetom in za vsemi, ki so bili prej hudo prizadevni. Tak primer je na primer v malih mestnih hišah. Ko so potrebovali pomoč, da so prebelili fasade, zamenjali vhodna vrata, prekrili strehe in ko smo jim z denarjem podjetja pomagali celo pri novih ograjah, so bili aktivni vsi. Sedaj, ko je vse urejeno, ne vemo več za noben hišni svet v teh hišah.

Predstavniki podjetja se pritožujejo predvsem nad nevestnimi stanovalci posameznih hiš. Povedali so tale primer:

V hiši Bežigrad 13, ki je pred kratkim dobila novo pročelno obleko, je najemnik tako postavil anteno, da po žici teče voda in se odceja na fasado. Le-ta bo na močnem mestu kmalu odpadla. Predstavniki podjetja je obiskal stranko, jo opozoril, le-ta pa ga je grobo nahrulila in ga poslala ven. Vse kaže, da bomo lahko take stranke prepričali o škodi, ki jo povzročajo, le tako, da ji bomo škodo, ki nastaja po njeni malomarnosti, dokazali in jo terjali, da jo bo poravnala. Morda bodo potem taki napeti najemniki vsaj prijaznejši, če ne že vestnejši.

Podoben problem je tudi nekje drugje za Bežigradom. Nova fasada se blešči v soncu, otroci pa neumorno mečejo žogo ob zid. Predsednik hišnega sveta je opozoril starše otrok, ti pa so mu odvrnili, da so otroci žogo metali v steno, da jo mečejo in da jo bodo metali. Predsednik je prišel na stanovanjsko podjetje, potopil o škodi, a vse kaže da bo tudi tu treba ugotoviti škodo in zahtevati, da jo povzročitelji plačajo.

Nič drugače ni takrat, kadar se oglasijo krovci. Stanovanjsko podjetje prosi stranke, naj se s krovci domenijo, da jim dobro postavijo antene, da jim dobro zatesne streho ob nosilnih anten. Stanovanjsko podjetje, pa ne samo naše, namreč ne more skrbeti še za antene. Pol strank navdilo upošteva in se domeni s krovci, pol pa o tem noče nič slišati.

Pred stanovanjsko reformo si je lahko hišni svet izmislil, da je vsako popravilo, tudi za škodo, storjeno iz malomarnosti ali tehničnega neznanja, plačal iz skupne blagajne. Sedaj tega ni več, saj so normativi, v kolikšnem času se kakšna stvar iz stanovanjske opreme iztroši. Žal pa številni stanovalci tega pravilnika nečeno upoštevati in še sedaj žele, da jim vsako tesnilo plača podjetje. Le-to pa mimo pravilnika ne more.

Tako kot povsod je tudi za Bežigradom težava s hišniki. Vse več je takšnih, ki svoje delo malomarno opravljajo. Tako vsaj trde stranke. Pri podjetju pa pravijo, da je red v hiši odvisen od obeh. Dober hišnik ob nerednih strankah ne more pomagati, obratno pa redne stranke kljub dobri volji ne morejo vplivati na delo hišnika.

»Bolje bi bilo, da bi bili vsi hišniki v rednem delovnem razmerju. Pa kaj, ko je malo ljudi, ki bi hotel prevzeti to delo redno. Še vedno imamo 90 redno zaposlenih in kar 140 honorarcev. Še slabše kot s honorarnimi hišniki, no, ponekod so zelo dobri, je s tistimi, ki so se samo polastili stanovanja, potem pa čiščenje hiše obesili na klin.

Sodišče jih štiti, če jih želimo spraviti iz namenskih, hišniških stanovanj in tako daje potuho še drugim. Hišniki, ki so zanemarili svoje dolžnosti in kljub temu stanujejo v hišniških stanovanjih so na primer v Rožanski 2-6, Livarski 14 itd.

»Nič jim ne moremo. Nismo v enakopravnem položaju. Oni enostransko razdro pogodbo, pa jih sodišče štiti. Dokler bo tako, vprašanja hišnikov ne bomo mogli dokončno rešiti,« pravijo na podjetju in dodajajo:

»Da bi bili odnosi med podjetjem in hišniki čim boljši, smo uvedli tak sistem nagrajevanja, da je plačilo odvisno od dela. Kolikor kvadratnih metrov ima hišnik na skrbi, kolikor stanovalcev je v hiši, tolikšno plačilo dobi. Tako si lahko vsak sam izračuna kolikšne osebne prejemke bo dobil, če bo vse delo opravil. Kljub vsemu temu pa je zanimanje za ta delovna mesta še vedno majhno.

Naj pristavimo še to, da bi lahko stanovanjsko podjetje mnogokrat hitreje in temeljiteje ukrepalo, če bi o delu svojih delavcev zvedeli tudi od stanovalcev. Tako pa se navadno zgodi, da smo obveščeni šele tedaj, ko je stvar že zelo daleč...«

J. V.

COMMERCE

zastopstvo inozemskih tvrdk
Ljubljana, Titova 81

Zastopamo priznane tuje tvrdke, ki oskrbujejo našo kemično, tekstilno, papirno, gradbeno in druge industrije s surovinami, stroji in orodji ter kmetijstvo z zaščitnimi sredstvi za rastlinstvo in gnojili. Spremljevalne dejavnosti (servise, tehnično posvetovanje in druge službe) zaokrožujejo našo dejavnost

Ne zgodovina, ampak oris

Črnučan Jože Ravbar, nosilec Spomenice 1941, je avtor osnovnega koncepta »zgodovine Bežigrada«. Pod naslovom »Ljubljansko Posavje v boju za zmago in svobodo« objavljamo odlomke iz tega dela v našem časopisu. Ker osnovni koncept že dobiva končno vsebino in zato, da bi avtorja približje predstavili tudi tistim, ki ga ne poznajo, smo Jožetu Ravbarju zastavili nekaj vprašanj:

Svoje delo večkrat imenuješ »osnovni koncept«. Kakšen pomen ima ta poudarek?

Najprej naj povem, da sem zelo zadovoljen, ker »Zbor občanov« v izveščilih in s kratkimi komentarji objavlja moje delo. To je zelo koristno. V nečem bi vas pa rad popravil. Ne me predstavlja kot pisca »zgodovine«. Pisati zgodovino, ob prisotnosti še živih generacij je zelo težko, če je sploh mogoče. Del vsebine bodoče knjige naj bi imel naslov: »Oris zgodovine delavskega gibanja, narodnoosvobodilnega boja in ljudske revolucije«. Tak naslov bi najbolj ustrezal.

To, kar sem napisanega dal naprej iz rok, imenujem osnovni koncept zato, ker iz izkušenj vem, da vse kar se »zgodovinskega« objavi, doživi kritiko zaradi raznih pomanjkljivosti ali netočnosti opisovanja. Da bi bilo manj kritike po izidu knjige, sprejemam kritike, dopolnitve in popravke sedaj, da jih lahko upoštevam, predno bo moje delo dobilo v roke recenzor in lektor. V popravljanju osnovnega koncepta se je vključilo precej ljudi in tudi tak: za katere nisem vedel, da kaj vedo o naši novejši zgodovini. Seveda prihaja tudi do nesporazumov. Največkrat zato, ker posamezniki mislijo, da lahko moj koncept popravljajo sami, mimo mene in zgodovinske komisije občinskega odbora ZB. Da nesporazumov pa prihaja tudi zato, ker nekateri mislijo, da je koncept že dokon-

čen tekst in da se ne da ničesar popraviti.

Tovariš Jože, kdaj si začel pisati ta osnovni koncept?

»Dogovor o pisanju »Orisa« novejša zgodovine Bežigrada« sem z občinskim odborom ZB podpisal leta 1967, toda z zbiranjem gradiva sem začel že mnogo prej. Moti se tisti, ki misli, da se da takšno stvar napisati na primer v 2 letih. Leta 1954 sem na primer začel pisati kroniko takratne občine Črnuče. To kar sem napisal je bilo zelo aktivistično, nekakšen odraz takratnega časa. Koncept je obsegal obdobje do konca leta 1941. Pri tem pisanju sem se marsikaj naučil. Zdaj poizkušam opisovati dogodke tako kot so se dogajali, neoziraje se na osebe. Mislim, da sem se naučil biti neoseben in zgodovinsko prepričljiv.

Zaradi različnih vzrokov takrat zastavljenega dela nisem končal. Sledil je šestanek leta 1958 na katerem smo se dogovarjali, da bi bilo dobro napisati »zgodovino« skupno za »Ježico in Črnuče, toda ostalo je le pri besedah. Pri teh razgovorih pa je marsikdo marsikaj povedal in kot pravijo stari ljudje, da je vsak spomin vredno zapisati, sem se tega držal tudi jaz. Na ta način mi je večkrat uspelo izluščiti resnico o določenem dogodku.

Takrat sem živel v Domžalah, kasneje pa sem se preselil v Logatec. Zaradi odsotnosti z območja ljubljanskega Posavja, nisem čutil sposobnosti za pisanje »zgodovine«.

Kdo te je spodbujal k pisanju?

»Pisanje »zgodovinskih stvari« je moj konjiček, toda pokojni Andrej Kumar me je stalno prigovarjal k pisanju. Pred dvema letoma, ko je umrl Blizjakov oče iz Črnuče me je zopet »potipal«. Rekel je: »Juže, si komunist ali ne. Če si, boš pisal!« Branil sem se, da je to prezahtevno za

mene in da bi to bolje napravili pravi zgodovinarji pa se ni dal prepričati. »Juže,« je rekel, »to nalogo lahko opraviš ti, saj si predan človek, čeprav si bil večkrat razočaran. Zgodovino moraš napisati zaradi teh, ki danes nastopajo, zaradi sebe in zaradi tistih, ki jih ni več med nami.«

Kaj sem hotel. Zbiral sem podatke in dopolnjeval kar sem imel že napisanega. Pri tem sem prihajal do vrste problemov. Ker sem gozdar sem med prehodi po gozdovih stalno razmišljal o tem kako bi bilo treba pisati. Izrek, da ni gozda, če raste samo eno drevo, sem primerjal s pisanjem naše zgodovine. Pisec, ki ni povezan z ljudmi, je brodolomec. Posebno me je ves čas motilo vprašanje, kako vsa dogajanja na ljubljanskem Posavju povezati v celoto, ko pa nikoli ni bilo organsko povezano. Prav zato, tako kot drugi, še vedno razmišljam o končni razdelitvi vsebine bodoče knjige.

Bo ta knjiga toliko kvalitetna kolikor se to zahteva za podobna dela?

»Mislim, da bo in sicer zaradi tega, ker smo se je lotili pisati povsem drugačen način kot so to delale nekatere druge občine. Ta

posebnost je naš »osnovni koncept«, kot temelj bodoče knjige. Bralci koncepta dobe zaokroženo sliko o bodoči knjigi. Dogodki v osnovnem konceptu se »vsi« v »zrak«; niso dovolj osvetljeni, morda niso v pravem zaporedju itd. Vse to zbudi dobronamerno kritiko in pripravi bralce do dopolnjevanja, do predlaganja popravkov itd. Takšna dopolnjevanja še vedno prejemam in zelo sem vesel, da smo se dela tako lotili. Za sluga za tak način dela gre predvsem zgodovinski komisiji občinskega odbora ZB.

Kaj imaš za največji problem pri pisanju »Orisa zgodovine«?

»To, da nekateri, ki so bili udeleženci dogajanj, katere zapisujem, ne čutijo potrebe in dolžnosti, da bi sodelovali. Zgodovino pišem za generacijo, ki nastopa danes in one, ki bodo še nastopile. Ne pišem je za sebe. In tega ne kateri pomembni udeleženci delavskega gibanja in ljudske revolucije našega Posavja ne morejo razumeti. Tma jo moj »osnovni koncept« kot pripomoček in lahko bi ga dopolnili in osvetlili s svoji strani, po svojih spominih, vendar ne dajo nič od sebe.

Sicer pa naj ponovim besede prof. dr. Franceta Škerla, da smo z osnovnim konceptom kljub vsemu dosegli vsaj to, da je zgrajen temelj, na katerem se da graditi kvalitetno in verno prikazovanje zgodovinskih dogodkov ljubljanskega Posavja.

Kdaj bo osnovni koncept prerasel v končni tekst in kdaj bo po tvojem mnenju knjiga izšla?

»Osnovni koncept delavskega gibanja od svojega začetka do konca leta 1936 je že prerasel v končni tekst. Pred nekaj dnevi sem ga zročil predsedniku zgodovinske komisije občinskega odbora ZB. Zdaj bo ta del vzel v roke recenzor in potem še lektor. Naj povem, da sem dobil na ta del orisa naše novejša zgodovine veliko dodatnega gradiva, tako da se je osnovni koncept povečal za svojih 40 strani. Mislim, da tu ni več kaj dodati. Vedno sem pa tudi mislil, da bo vse to šlo hitreje od rok. Vsi datumi, ki sem jih jaz napovedoval, so že za nami. Zgodovinska komisija je postavljala realnejše roke. Pravi, da bo vse v redu, če bo knjiga izšla pred kraj drugega leta.«

VESELI VLAK

Izlet Bežigrajanov v Kumrovec

Odbor ZBZ NOV občine Ljubljana-Bežigrad je v počastitev 50-letnice ZKJ, za člane svojih osnovnih organizacij dne 1. junija organiziral izlet v Kumrovec — rojstni kraj maršala Tita. Odbor je računal na prijavo 300 do 400 članov, vendar se je število vseh, ki so hoteli iti na ta izlet, kmalu povečalo na 600 članov. Krajevna skupnost »Posavje« pa je še izkoristila priliko in z osnovno šolo D. Kumar iz Stožic organizirala sprejem pionirjev iz te šole v mladinsko organizacijo kar v Kumrovcu. Tako se je število izletnikov povečalo na okrog 750.

Poseben vlak, okrašen z zastavami in napisi, je v Kumrovcu, na železniški postaji pričakalo okrog 150 članov ZB NOV skupno z otroci iz osnovne šole »Maršal Tito« iz Kumrovec. Godba na pihala je igrala koračnice.

Po kratkih pozdravih predstavnikov mladine iz Kumrovec in Posavja se je oblikovala dolga in vesela kolona z godbo in prapori na čelu. Ko je kolona prišla v Kumrovec so iz bližnjega hriba, v pozdrav Bežigrajanom, zapokali številni možnarji.

Na veliki terasi pred osnovno šolo se je ob 11. uri začel program, v katerem so nastopili otroci — pevci iz Kumrovec, tamburaši iz Stožic in harmonikaši iz Črnuče. Zapel pa je tudi bežigrajski pevski zbor »Posavje«. Najprej pa je Bežigrajanec pozdravil predsednik krajevnih organizacij ZB NOV Kumrovec in predsednik občinske ZBZ NOV občine Klanjec. Med gosti so programu prisostvovali tudi predsednik ZBZ NOV Socialistične republike Hrvatske tovariš Ivan Šibl in član zveznega odbora ZBZ NOV tovariš Franc Leskošek.

Potem je bil sprejem pionirjev in pionirk osnovne šole D. Kumar iz Stožic v mladinsko organizacijo. Knjižice jim je izročil Borut Miklavčič, predsednik ljubljanskega mestnega komiteja mladine. Tudi novosporeti mladinci in mladinkam so že prej imenovani pionirski zbori, ki so se jim pridružili še recitatorji, priredili prisrčen program. Vmes je delegacija občinskega odbora ZBZ NOV občine Ljubljana-Bežigrad položila venec ob spomenik padlim borcem Kumrovec, člani krajevnih organizacij ZB NOV terena »Boris Kidrič« pa so se zbrali pred osnovno šolo »Maršal Tito« in prisrčno čestitali za zlato poroko članoma njihove organizacije, zakoncema Mariji in Ljudomilu Kalin. Z aplavzom so tudi pozdravili čestitke Erni Neuberger in Julki Čander, ki sta praznovali 56-letnico mature. To je bila res pohvale vredna iniciativa vodstva krajevnih organizacij ZB NOV »Boris Kidrič«.

Med tem ko so si Bežigrajanec ogledovali Muzej NOB v Kumrovcu in Titovo rojstno hišo, sta odbor ZBZ NOV občine Klanjec in Ljubljana-Bežigrad imela sejo. Edina točka dnevnega reda je bila gradnja Doma borcev NOV Jugoslavije v Kumrovcu. Seje so se udeležili tudi Ivan Šibl, Franc Leskošek in Jaka Avšič. Arhitekt Drago Korbar iz Zagreba je razložil idejni načrt doma, ki se vključuje v že izdelan urbanistični načrt Kumrovec, oziroma v načrt rekreacijskega centra v Kumrovcu. Razprava je potekala predvsem o načinih zagotovitve finančnih sredstev tako za samo gradnjo kot kasneje za vzdrževanje. Sprejeti so bili naslednji sklepi skupne seje obeh občinskih odborov:

- sprejme se idejni načrt doma,
- slovenske in hrvatske delegate na bližnjem zveznem kongresu ZBZ NOV se naproša, da se vzamajo za čimvečjo podporo kongresa pri izgradnji doma,
- razmisli tudi o organizaciji jugoslovanske loterije v korist gradnje doma,
- v občini Bežigrad in sploh v Sloveniji ter Hrvatski se začne zbiranje prostovoljnih prispevkov za gradnjo doma, in sicer pri članih borčevskih organizacij. V povprečju naj bi vsak prispeval 10 din.

Na kraju te zanimive seje je predsednik občinskega odbora ZBZ NOV občine Ljubljana-Bežigrad tovariš Ivan Kunavar presenetil člane odbora iz Klanjca s tem, da jim je podaril kolekcijo knjig »Fotografski dokumenti o boju komunistične partije Slovenije«.

Približno ob 13. uri so na travniku pred šolo v senci košatih dreves, začeli deliti kosilo. Vsak udeleženec izleta je dobil krožnik »partizanskega golaža« v sedanjih varianti. Neka enota JLA je Kumrovcu posodila dve vojaški poljski kuhinji in kuharja-vojača. Golaž je bil odličen in kdor je bil lačen je dobil še dodatek.

Razpoloženje vseh je bilo zelo pristrčno. Dobro kapljica, pečen odojki, godba na pihala in ne nazadnje bežigrajski pevski zbor »Posavje« so vsi s svoje strani veliko doprinesli k temu razpoloženju.

Ob 17. uri je vlak odpeljal nazaj v Ljubljano. Prešernimi vrskami na ljubljanskem kolodvoru so se izletniki zadovoljni ker so preživeli res lep dan razšli proti svojim domovom.

STANE KOMAR

V SPOMIN

Jože Molek-Puntar

V petek, 23. maja 1969 je umrl še en velik revolucionar, naš občan, Jože Molek-Puntar. Zadnja leta je stanoval v Ulici pohorskega bataljona 23, sicer pa je bil iz Borovnice, kjer so ga tudi pokopali.

Jože Molek je bil star 58 let, član komunistične partije pa je postal že pred 30 leti. Bil je plemenit in skromen človek, njegova življenjska pot pa je bila enaka potem vseh kočarskih sinov. V svoji mladosti je zelo veliko bral in zato je hitro dojel borbo za pravice delavcev in kmetov. Ko so vdrli okupatorji na našo zemljo je postal sekretar KPJ borovniškega rajona. Spomladu leta 1941 je postal komisar čete 140 borcev, ki so bili jedro krimskega partizanskega odreda. Leta kasneje je postal komisar 1. bataljona Sercejeve brigade.

Tudi po vojni je bil enako predan in delaven kot med vojno. Bil je partijski sekretar v ljubljanskem, celjskem in kranjskem okraju, bil je republiški poslanec in član centralnega komiteja ZK Slovenije.

Jožeta Moleka so imeli ljudje, ki so se kdajkoli spoznali z njim, zelo radi, zlasti zaradi njegove poštenosti, odkritosti in skoraj prevelike skromnosti. Vest, da je umrl v Puli, je vse, ki so ga poznali globoko presunila. Člani ZB terena Posavje, kjer je zadnje čase živel z ženo, tudi nosilko »Spomenice 1941«, so ga šli pospremiti na zadnjo pot v Borovnico s posebnim avto busom. S seboj so nosili tri prapore in venec. Lep venec mu je poklonila tudi skupščina občine Ljubljana-Bežigrad.

Kako je bil priljubljen, se je videlo iz udeležbe na njegovi zadnji poti. Veliko številno borčevskih praporov in venec prisotnosti mnogih vidnejših blesih in s danjih republiških funkcionarjev pa je pričala, kaj je Puntar pomenil za našo revolucijo.

Matija Selan

V nedeljo 25. maja 1969 smo na partizanskem pokopališču v Stožicah pokopali Matija Selana iz Kleč. Rodil se je leta 1892. V Savljah, kot sin številne kmečke družine. Pri očetu se je izučil kolarske obrti. Ko je divjala 1. svetovna vojna je moral odslužiti vojaški rok. Poslan je bil v Galicijo na rusko fronto in tam je bil ujet. Preživel je rusko ujetništvo in ko se je vrnil domov si je v Klečah postavil svoj dom, v katerem je opravljal kolarsko obrt. Iz Rusije je v ta kraj naše občine prinesel napredne misli. Zato so se radi pri njemu sestajali napredno misleči ljudje kot npr. Andrej Kumar, Kocjan Zatler, (ki ga je skupaj z ženo v času NOB ubila domača »črna roka«) Kršanov oče iz Savelj in drugi.

Od prejšnjih dni okupacije leta 1941 pa vse do njegove aretacije leta 1942 je bilo pri njem zbirališče orožja in literature OF. Aprila 1942 leta so ga zaradi aktivnosti na strani OF zaprli in nečloveško mučili nato pa odpeljali v italijansko internacijo, po kapitulaciji Italije pa še v nemško, odkoder se je po končani II. svetovni vojni vrnil domov.

Svojo kolarsko delavnico je v duhu takratnih razmer takoj podaril državi in bil v njej nekaj let dodaja dela. Kasneje se je zaposlil v podjetju Avtomontaža, kjer je delal vse do upokojitve.

Matija Selan je bil velik poštenjak, zelo skromen in delaven človek. Zaradi njegovih dobrih lastnosti je bil večkrat izvoljen tudi v krajevni odbor ZB NOV.

Da se ga bodo domačini še dolgo spominjali je pričala udeležba na njegovi zadnji poti. Čeprav je bila lepa nedelja in čeprav je bila njegova zadnja pot dolga skoraj uro hoda je bil sprevod tak kot ga je Matija Selan zaslužil. Od njega sta se z lepimi besedami postorila dva člana ZB NOV kateri ma je bil Matija takorekoc pri učitelju nove družbe Loize Čizman se je od njega poslovil na domu v Klečah Stane Kos pa ob odprtem grobu v slovo pa mu je zapel tudi pevski zbor »Posavje«.

Loize Čizman

ELEKTRO LJUBLJANA

enota Ljubljana okolica

Parmova 33, telefon 313-766

Atletski šolski pokal

Najuspešnejši tekmovalci gimnazije in osn. šole Vita Kraigherja

Na tekmovalcu v atletskem šolskem pokalu za leto 1969 so nastopile domala vse bežigradske osnovne šole kot tudi srednje in strokovne šole. Pri osnovnih šolah je manjkala le precej oddaljena šola Franca Ravbarja iz Dola, medtem, ko je nastopila šola Borisa Kidriča samo z nepopolno ekipo učencev, učenek pa sploh ni bilo na startu.

Od doseženih rezultatov je omieniti čas 1.45,2, ki ga je dosegla v teku na 600 m Ančka Vojevec, pri fantih pa 175 cm Iztoka Valenčiča v skoku v višino, 36,4 Jožeta Vrtežiča v teku na 300 m, 2.34,9 Antona Kovačiča v teku na 1000 m ter 12,85 m Nikole Dondur v metu krogla, ki je bil tudi najboljši dosežek tekmovalca. Zelo dobri sta bili tudi štafeti 4x100 m I. gimnazija pri dekletih s časom 55,3 in ISKRE pri fantih z 47,1.

Vrstni red ekip — dekleta:

1. I. gimnazija 5.034 točk, 2. Center strok. šol 4.693 točk. Fantje: 1. I. gimnazija 7.876 točk, 2. Gradb. teh. šola 7.078 točk, 3. Gradb. šolski center 4.591, 4. Pokl. šola ISKRE 4.445, 5. Center str. šol 3.006 točk.

Učenci osnovnih šol so zaradi rekonstrukcije atletskih naprav na Centralnem stadionu nastopili šele 24. maja skupno z občinskimi prvaki ljubljanske regije. Nastopile so ekipe šol Boris Kidrič, Miran Jarc, Dr. Vito Kraigher, Danile Kumar in Maks Pečar. Čeravno so Bežigradčani kot posamezniki dosegli največ prvih mest pa se je šola Dr. Vita Kraigher uvrstila tako pri učenkah, kot pri učencih na drugo mesto, šola Mirana Jarca pa pri dekletih na 3. pri fantih pa na 4. mesto. Najboljša je bila pri učenkah osnovna šola Polje, pri učencih pa M. Bračić iz Kočevja.

Na tem tekmovalcu je bilo doseženih nekaj izrednih re-

zultatov in prav te so dosegli učenke in učenci iz bežigradskih šol. Darja Inkret je pretekla 60 m v odličnem času 8,4, Breda Učakar je s 43,0 na 300 m postavila nov pionirski republiški rekord, Sonja Švajger je preskočila 145 cm v skoku v višino, štafeta 4x60 m šole V. Kraigher pa je pretekla progo v odličnih 33,8 sek.

Med fanti je v teku na 60 m zmagal Samo Hribernik s časom 7,7 sek., v teku na 400 m Erjavec iz Črnuče v času 60,1, najboljši rezultat pri fantih pa je dosegel Aleš Hribernik iz osn. šole M. Jarc, ki je skočil v daljino 555 cm, kar je najboljši rezultat v Sloveniji, dosežen na tekmovalcu za šolski atletski pokal! Tudi Jože Zupančič iz Črnuče je bil v metu krogla v 11,53 zelo dober, prav tako pa tekači štafete 4x60 m, šole Dr. V. Kraigher, ki so zmagale v zelo dobrem času 30,1 sek.

Hribernik in Švajgerjeva sta za svoje dosežke prejela kot darilo atletske copate ADIDAS — Rekord, ki jih je darovala Obč. ZTK Bežigrad.

Vrstni red ekip — dekleta: 1. Osn. šola M. Bračić, Kočevje 5.097, 2. Osn. šola Dr. V. Kraigher 5.009, 3. Osn. šola Polje 4.776, 4. Osn. šola M. Jarc 4.648, 5. Osn. šola Kette Murn 4.469, 6. Osn. šola F. Bukovec 4.031, 7. Osn. šola Prežihov Voranc 3.951, 8. Osn. šola M. Pečar 3.634 in 9. Osn. šola D. Kumar 3.590 točk.

Fantje: 1. Osn. šola Polje 4.923, 2. Dr. V. Kraigher 4.872, 3. M. Jarc 4.770, 4. Prežihov Voranc 4.563, 5. Fr. Bukovec 4.536, 6. M. Pečar 4.370 in 7. D. Kumar 4.253 točk. Ekipe šole B. Kidrič ni bila popolna.

KOŠARKA

Mladinke Ježice naposled — prve

Košarkarice Partizana Ježice so na spomladanskem delu republiškega prvenstva za mladinke osvojile prvo mesto. Tega se ni nihče nadejal, saj letos mladinska ekipa ni bila tako močna kot lani.

Za Ježice so igralce: Dobovčnik, Meden, Ferko (8 košev), Majda Kušar (25 košev), Zlindra (2), Bole (29), Stucin (20), Beslič (5), Vister (8), Korosec (2), Lupše (8) in Anica Hrovat (2).

Rezultati: Ježice: 2KK Maribor 26:22 (12:9), Ilirija: Ježice 28:27 (18:8), Ježice: Maribor 66:40 (25:7), Ježice: Kroj 19:12 (11:5).

Lestvica:

1. Ježice	4	3	1	112:73	6
2. Kroj	4	3	1	105:78	6
3. ZKK Maribor	4	2	2	101:115	4
4. Ilirija	4	2	2	95:88	4
5. Maribor 66	4	0	4	75:134	0

»Stadion« na četrtem mestu

Na spomladanskem delu republiškega košarkarskega prvenstva za mladince so igralci Stadiona dosegli lep uspeh: uvrstili so se na 4. mesto med 17 nastopajočimi ekipami iz vse Slovenije. V predtekmovalcu so premagali Ljubljano 64:45 (33:20), Lesonit 46:32 (22:19) in po podaljškemu še Slovana 58:56 (49:49, 21:30). V finalu so se pred njimi uvrstili ekipi Olimpije in Ilirije iz Ljubljane ter Triglav iz Kranja.

NAROČITE ZBOR OBČANOV!

Najboljši v SFRJ

Če je tako, moramo o smučarjih iz Dola pisati tudi pozimi

To je vsekakor majhna senzacija: TVD DOL je bil v smučarski sezoni 1968/69 najboljša organizacija v smučarskem teku v Jugoslaviji! Na prvi pogled skoraj neverjetno, toda za tistega, ki je po posebnem ključu obdelal podatke, rezultate v vseh kategorijah smuč. teka, tudi v biatlonu, je to povsem razumljivo. Tekalci iz Dola imajo danes najštevilnejšo in razmeroma kvalitetno člansko vrsto, da o mladincih sploh ne govorimo. Na tekmovalcu v biatlonu v Dražgošah so so ekipno prvo in drugo mesto zasedli biatlonci Dola, na državnem prvenstvu — čeravno okrnjeni — pa tretje mesto; članska štafeta je trenutno četrta v državi, mladinska 2. do 3., Slavko Premoze in mladinec Krašovec sta člana državne reprezentance, Premoze pa dvakratni državni prvak v biatlonu itd.

Dolga leta so v Dolu trdo delali, čestokrat pod zelo težkimi pogoji (slabe snežne razmere) vendar so bili vztrajni in njihov trud je bogato poplačan, seveda pa jim obenem ta uspeh nalaga velike obveznosti, da bi ta primat tudi v prihodnje obdržali.

Težko je reči, kdo je za uspeh najbolj zaslužen. Ali je to Jože Jerman, pojem smučanja v Dolu ali so to bratje Kuharji, bratje Simenčiči in še cela vrsta tistih, skromnih a zelo prizadevnih funkcionarjev? Brez dvoma so vsi, vsak po svoje prispevali k temu skupnemu uspehu. Ne gre pri tem prezreti tudi deleža trenerjev Slabanje, Velepca in J. Pavčiča, kakor tudi velikega razumevanja Obč. ZTK ki ima smučanje za prioriteto, tudi kadar je treba odšteti kakšno dinarje in ne samo na

papirju ali za kakšne svečane priliko.

Prepričani smo, da bodo uspehi dolskih smučarjev v prihodnje še večji, kajti s pridobitvijo nove telovadnice se jim odpirajo velike možnosti vadbe v večernih urah, kajti skoraj vsi so čez dan zaposleni poleg rednega dela še z domačimi, kmečkimi opravili in si le pozno proti večeru lahko utrgajo urico ali dve za vadbo in trening. Seveda pa bodo morali misliti malo tudi za izpopolnitev ženske ekipe in ekipe za klasično kombinacijo, saj imajo za to dovolj kadra in vse druge pogoje, vključno z dvema skakalnica!

Vrstni red najboljših tekaških organizacij:

1. TVD Dol 146 točk, 2. SK Jesenice 138, 3. SK Fužinar 136, 4. SK Triglav 134, 5. TVD Gorje 92,6. Enotnost 90,5 itd.

Na Ježici spet igrajo nogomet

Nogometna ekipa mladinskega aktiva Ježice se je letos prvič vključila v tekmovalcu, ki ga organizira ljubljanska nogometna podzveza (mali nogomet). Stroške za tekmovalcu poravnajo igralci sami, veliko pa jim je pomagalo ravnanje osnovne šole Danile Kumar v Stožicah, ki jim je dovolilo uporabljati igrišče in garderobe.

Tekmujejo v ligi, ki šteje 12 ekip. Doslej so premagali moštvo tovarne Vega 4:2 (1:2), Igo 9:4 (3:4), in Obnovo 9:5 (2:5), izgubili pa so z moštvom Slovenija ceste, Grosuplje, Kolinsko in Tehniko. Največ golov so dosegli Ramovž, M. Stuchly, Kogoj in Dežman.

Dan mladosti

Občinska zveza za telesno kulturo in obč. zveza društva prijateljev mladine sta v soboto 24. maja priredili na Centralnem stadionu ob Titovi cesti nastop učencev in učenek prvih štirih razredov ob prazniku »Dneva mladosti«. Vse, ki so se zbrali na zeleni preprogi nogometnega igrišča, je v imenu občinske skupščine pozdravil podpredsednik Slavko Oblak in jim čestital njihov praznik, Dan mladosti.

Nato so se v sporedu zvrstili najprej učenci in učenke prvih razredov s svojimi elementarnimi igrkami, pa učenci drugih razredov z vajami z kratkimi kolebnicami, učenci in učenke tretjih razredov so nastopili v zelo zanimivem in napetem teku preko poligona, ki je dvignil na noge vse njihove vrstnike na tribunah in končno so se učenci in učenke četrtih razredov pomerili med seboj v igri med dvema ognjema.

Celotna prireditev, čeravno ne najbolj pripravljena, je uspela, kajti najmlajši so nastopali in tekmovali s takim zanosom in poletom, da jih je bilo veselo gledati. Vsekar naj bi postala ta prireditev tradicionalna.

VEČER ŠPORTA IN GLASBE

Čeravno na letošnji prireditvi, že drugič po vrsti, ni bilo toliko zvenečih imen kot prejšnje leto, je le-ta v vsakem pogledu uspela. Pred prepolno festivalno dvorano so se v dvournem programu zvrstili domala vsi najboljši športniki naše občine, nekateri funkcionarji, trenerji in pro-

jesorji telesne vzgoje. Naj jih samo nekaj naštejemo: atleta Učakarjeva in Miloš Mele, smučarja Slavko Premoze in Marjan Krašovec, odbojkarja Meserko in Marjan Kumer, strelca Bohinc in Dovč, košarkarica Vida Oven, telovadec Pregelj Andrej, trenerji Marjan Skušek, Lovro Moč-

nik, Miro Prošek, Jožica Casar taborniški vodniki Lehman in Rovšnik ter profesorji telesne vzgoje Franc Belčič, Vlada Antič in Mitja Vidič.

Prireditve, ki jo je zelo uspešno vodil reporter RTV Ljubljane Franek Trefalt, je otvoril predsednik Obč. ZTK Silvo Čebulj, ki je v kratkem izvajanju orisal pomen prireditve, pozdravil vse navzoče, se jim zahvalil za njihov trud in prispevek pri razvoju bežigradske telesne kulture ter jim v prihodnje zaželel še večjih uspehov.

V programu so se vrstile zabavne melodije Malega ljubljanskega comba, popevke priljubljene Marjane Deržaj in pogovori z športniki, funkcionarji, trenerji in profesorji telesne vzgoje.

Poslušalci so izvedeli marsikaj iz dela, življenja in vadbe naših najboljših, z njihovimi problemi in težavami, pa tudi lepimi stranmi športnega udejstvovanja. Iz komentarja Franeka Trefalta, ki je podal nekakšen prelet športne dejavnosti v naši občini, smo lahko izvedeli, da posvečajo za Bežigradom največ pozornosti množični telesni kulturi, da nastopa skoraj v vseh športnih zvrsteh od osnovnih in srednjih šol preko organizacij množica tekmovalcev ali igralcev in da se iz tega počasi luči kvaliteta. Prednost imajo tisti športi, ki so tako za dvig telesne zmogljivosti občanov, posebno mladine, najbolj pomembni, kot atletika, košarka, smučanje, streljanje, orodna telovadba, splošna vadba itd. Iz njegovega komentarja je bilo tudi razbrati, da je bila

bežigradska občina že drugič najštevilnejša na »Pohodu po poteh partizanske Ljubljane«, za kar je od odbora za pohod prejela kot edina posebno priznanje. Za Bežigradom imamo tudi dva odreda tabornikov, ki spadata med najboljše v Sloveniji, Savski odred pa je dobil celo kip »Illegalca« to je najvišje priznanje v taborniški organizaciji.

S posebnim navdušenjem so prisotni pozdravili gosta prireditve: Iva Daneva enega najboljših košarkarjev — amaterjev na svetu in kaptana našega državnega moštva, ki je zbranim povedal dosti zanimivega in vzpodbudnega in pa junaka letošnje Planice 1969 Petra Štejančiča, ki je predvsem mlajše poslušalce pritegnil s svojim pripovedovanjem, kako se je počutil, ko je na smučeh poletel 150 m daleč. Oba sta bila deležna burnega aplavza

DARILA ZA ŠPORTNIKE SO PRISPEVALI:

Metalka
Centromerkur
Tonosa
Lesnina
Modna oblačila
Posl. združ. tekstilne industrije
Termika
Mercator
Prehrana
Slovenija vino
Gospodarsko razstavišče
Kroj — škofja Loka
Astra
Dinos

v znak priznanja za njihove zares vrhunske dosežke. Vsem, ki so nastopili v programu je predsednik Obč. ZTK Silvo Čebulj izročil pravičnino darila, ki so jih za to prireditve prispevala podjetja. Ob koncu prireditve pa sta v znak priznanja za dolgolet-

no uspešno delo na področju telesne kulture in šolske telesne vzgoje prejela šopke nageljnove žigke direktorica I. gimnazije Bežigrad Štefka Severjeva in eden prvih predsednikov občinske zveze za telesno kulturo Bežigrad Boris Germek

Predsednik občinske zveze za telesno kulturo Silvo Čebulj je izročil nagrade najboljšim bežigradskim športnikom. Na sliki: atleta Miloš Mele in Breda Učakar ter njun trener Marjan Skušek (z leve proti desni)

Nastop Marjane Deržaj

Kmečka ohcet tudi za Bežigradom

Za konec pa še štehanje

Ko so se fantje na konjih šestič zapodili mimo sode na štehu (kolu), se je sod razsul. Obroč se je pretrgal, ko je kresnil po sodu Stane Kermavner — novi štehanjski mojster in prvi fant na vasi. Prigalopiral je na svojem vrancu kot veter... »Škoda, zares škoda, da niso soda bolje namočili, da bi bil trdnjši...« so obžalovali gledalci, ker se je tekmovalje prehitro končalo.

Kmečki trio jo je urezal, da so nas pete zasrbele... Novi štehanjski mojster je dobil venček zmagovalca. Godci so godli, fantje in dečke so zaplesali »Rej pod lipo«, gledalci pa se niso mogli nagledati živopisnih narodnih noš in enkratne prireditve, na posavsko tla presajene po koroškem narodnem običaju.

Prvo štehanje so na Posavju priredili pred vojno — po vojni pa so ga obudili k življenju 1953. leta. In odtlej fantje iz Savelj in Kleč skoraj vsako leto zajašejo neosedlane konje in se na štehanju pomerijo za najboljšega. Galop, točno odmerjen udarec po sodu in konjenik je mimo... Konji hrzajo, fantje jih spodbujajo, dečke v pričakovanju zadržujejo dih in vzdihujejo...

Stari koroški narodni običaj, doma iz Ziljske doline ima globoke korenine. Nekateri trde: ni dvakrat rečeno, da se ni rodil še v turških časih, ko so naši fantje z beti in kosami po beticah kresali roparske Turke.

Za dobro organizacijo te tradicionalne prireditve ima veliko zaslugu predvsem zelo delavno Prosvetno društvo Savlje-Kleč, ki goji raznovrstne kulturne in folklorne dejavnosti. Še posebej pa gre pohvala vsem fantom, ki so se zares srčno borili, in so bili hkrati tudi dobro pripravljeni in »zakmašni« opravljeno. Vsa čast prijetni folklorni skupini, ki je štehanju dala poseben ton in živahnost, da o kmečkih godcih sploh ne govorimo.

Po pravici pa zamerimo prirediteljem Kmečke ohceti v Ljubljani, da so štehanje prezrli. Folklorne prireditve, tako redke v današnjih časih, sta se udeležila samo švicarski par Vera in Peter Bickel, ki sta bila nadvse navdušena. Za prireditev pa se je zavzelo Gostinsko podjetje Bežigrad.

Štehanje na kopališču pri Šternu je vseeno lepo uspelo. Množica gledalcev, ki se je zbrala na skromnem prostoru, je bila veselo presenečena, da ne rečemo celo malce razočarana, ker so korajžni štehanjci prehitro razbili sod.

Lanski štehanjski mojster in zmagovalac Srečo Dovč je letos zasedel častno drugo mesto. Pa tudi vsi ostali fantje — vsa dvanajsterica — so se dobro držali. Za las je manjkalo, pa bi se sreča nasmejala komu drugemu. Pa drugo leto več sreče!

N. L.

„Ugrabitev“ v Dolu

Neveste so se kar dobro počutile

Organizatorji letošnje »kmečke ohcete« so imeli srečno roko, ko so del te spektakularne prireditve prenesli tudi v Dol in Dolsko, vasi ob Savi, od koder je vsako leto večina »ohcetni« furmanov, tistih s koleslji in parizirji.

Sprejem za vse neveste so prvotno »planirali« samo v Dolskem, vendar pa so zadnji čas vskočili še Dolani, ki tudi iščejo svoj turistični prostor pod soncem. Vse je bilo zares videti tako, kot da so neveste na poti in Dolsko »ugrabili« v Dolu in jih zadržali več kot eno uro.

Kljub delovnemu dnevu se je na starodavnem križišču pred Jožmanom zbralo lepo število domačinov, novinarjev in fotoreporterjev, med katerimi so bili tudi mnogi dopisniki tujih listov in snemalci ameriške televizije. Brhke neveste je pod vitki mlaji pozdravil znani dolski »režiser« Tone Ilvar in jih po starem slovenskem običaju pogostil s kruhom in soljo ter jim zaželel dobrodošlico. Domači oktet je pod vodstvom Rudija Prebija zapel nekaj narodnih pesmi. Da je bilo vse kot se spodobi, je goste do slavnostnega prostora spremljal Miklavčev France z volovsko vprego; na vozu je birt Kovačev France točil pristni domači tokovec, po katerem so pridno segale tako neveste in tudi drugo spremstvo, posebno pa še »novinarja«, domači in tuji. Sprevod se je za hip ustavil pred gosti-tem na Vidmu, kjer jim je Nace ponudil »marček svežjuče pijače« — seveda zastoj. Prodaj je menda prav vse, pravil pa je, da so najbolj pili »šoferja«. Pred novo trgovino je neveste in spremstvo pozdravil predsednik krajevske skupnosti Špenkov Evgen in jim dal nekaj napotkov iz »lastnih izkušenj«.

Folklorna skupina »Šuka« iz Bratislave je vzgala poskočne in plesala, da jih je bilo veselje gledati. Pomagal jim je tudi domači harmonikar Janov Tone.

Starešina France Janež je začel neveste vabiti novim doživetjem naproti, pa tudi »predsednika« kmečke ohcete Rudi iz Dolskega je nervozno gledal na uro. Neveste pa — kot da so jih Dolani osvojili — so se počutile kot doma in se kar težko ločile od prijete družbe.

Kočije so bile pripravljene. Pred slovesom je vsaka nevesta dobila še domač cekar z nageljni, darilo podjetja JUB. Iskri konji so veselo mednarodno družčino potegnili po stari cesti proti Dolskem.

Prva, če tako rečemo, turistično-folklorna prireditev v Dolu, je lepo uspela. Seveda ni bilo vse brez napak, vendar upamo, da bo vsako leto boljše. Ni kar tako, v majhnem kraju gostiti neveste iz desetih držav z vsem njihovim bučnim spremstvom. Dol je torej že kar na začetku zjel z »veliko žlico«. Za to se moramo zahvaliti organizatorjem »ugrabitve« neveste Francetu Česnu, Francu Kuharju, Alojzu Kovaču in drugim.

Prihodnje leto pa na svidenje

JOŽE JERMAN

Srečanje mladih pevcev

Po nekajletnem premoru so se 29. maja letos ponovno srečali otroški in mladinski pevski zbori osnovnih šol občine Bežigrad. Srečanje je bilo v dvorani Pionirskega doma; organizirala ga je občinska zveza kulturno prosvetnih organizacij. Sodelovalo je pet otroških zborov: z osnovne šole Ježica (zborovodja Marjan Breznik) Maksa Pečarja (zborovodja Jelka Kraigher), dr. Vita Kraigherja (zborovodja Metka Kurner), Danile Kumar (zborovodja Danica Ivančir). Mladinski zbori so nastopili le trije: z osnovne šole Maksa Pečarja (zborovodja Milan Otrin), dr. Vita Kraigherja (zborovodja Jelica Zupan) in Borisa Kidriča (zborovodja Vida Varga).

Žal prireditev ni bila dovolj dobro pripravljena. Prvotno napovedano uro za začetek so premaknili in o tem niso obvestili vodstva šol. Večina zborov ni bila pripravljena na

zaključno skupno pesem, saj je večini otroci sploh niso peli.

Ce bi hoteli oceniti kvaliteto raven zborov, bi se odločili za oceno povprečno.

Zlasti pri mladinskih zborih je bilo čuti vse premalo mladostne zagnanosti, muziciranja, predvsem pa za lepoto otroškega glasu.

Lahko pa smo veseli, da je

»srečanje mladih pevcev« naši občini ponovno zaživel, saj lahko v prihodnosti pričakujemo boljše rezultate, tako po tehnični kakor tudi po izvajalski plati.

Biro za osamela srca

njakom posredovalnice, pa nosijo šifro — številko. In ko posredovalnica povezuje ljudi med seboj, jih seznanja, ne uporablja imen marveč je šifre. Tako na primer šifri 300 po temeljitim izboru pripravijo šifre 715, 621, 312 in 525. Navadno moškemu svetujejo, takšna je pač tradicija, da se prvi oglasi in piše na določeno šifro, o kateri ve le to, kar ga zanima. Na primer: starost, poklic, okolje, v katerem živi, izobrazba, teža, postava, barva oči, stvari, ki jo zanimajo in eventuelne hibe. Pisma romajo seveda prek posredovalnice; saj so pravi naslovi in imena spravljani na varnem mestu.

»Tako mora biti, pravijo na posredovalnici. Kje pa je rečeno, da se bosta oba odločila da se bosta poročila. In če tako, pa pismih, že ugotovita, da se ne bosta ujela, je manj boleče, če se ne poznata. Če pa se po pismih pokaže, da obstojata možnost, ki bi pripeljale do zakonske zveze, ob »šifri« seznanimo. Potlej je še vse odvisno od nadaljnjih srečanj. Toda vsakemu svetujemo, naj se ne odloči prenaogo. Menimo, da je šest mesecev poznanstva komaj dovolj, da se oba partnerja spoznata.

Manjka deklet, ki bi želele na kmete

Morda se bolj kot kje drugje kažejo prav v posredovalnici vse strani današnjega življenja. Zgodbi, otožnih in manj otožnih, je na kupe, a jih tu skrbno varujejo. Osrednjo pravilo je tu pač diskretnost in zato v posamezne zgodbe tudi nismo bezali.

Na splošno pa, pravijo v posredovalnici, opažamo, da je vse manj deklet, ki bi hotela iti na kmete. Prihajajo fantje, lepi, močni in zdravi, ki imajo doma trdne, več sto let stare kmetije. Vse imajo, toda nobena noče na kmete. Ti fantje si tako želijo dobiti na svoj dom gospodinjjo, da so pripravljeno poročiti tudi dekleta z otroki, noseča dekleta, samo da bi prišla k njim. Radi bi osrečili tudi tiste, ki so morda nesrečne in ki bi bile pripravljene poročiti na preteklost in se posvetiti domu, kmetiji. Radi bi svoje kmetije pomladili, radi bi na svoji zemlji nov

rod, pa kljub vsemu ne morejo. V posredovalnici se najmanj deklet odloča za življenje na kmetih.

»Veste, kar hudo nam je,« pravijo v posredovalnici, »ko pride k nam ponosni kmečki fant. »Vse imam,« pravi. »Zemljo, hišo, stroje, a sem kmet in ne morem dobiti žene, ki bi hotela z menoj deliti radost in tegobe življenja na zemlji. Poiščite mi jo, pristanem na vse...«

Taki podatki prav gotovo kažejo na neko posebno razmerje, na nek način življenja, ki za Slovence ni vzpodbuden. Če drugače ne, kaže da slovenske domačije propadajo, da na kmetih ni vse tako, kot bi moralo biti. Pa pustimo to sodbo sociologom in pogledimo, kdo lahko izrabljuje posredovalnico v manj resne namene kot je zakon.

Za avanturiste ni možnosti

Ko so posredovalnico ustanavljali, so imeli pred očmi predvsem dve stvari: da je v časopisu vse več oglasov, da kdo koga potrebuje čez praznike ali za preganjanje sobotnih večerov z znaki kot so časopis v rokah, nageljni v gumbnicah, rokavice in kdo se ve kaj. Večina teh oglasov je dokaj neresnih in že na prvi pogled izraža posmeh in služijo bolj za zabavo kot za karkoli resnega. Druga misel pa je, bila praznina, ki je nastala, odkar spovednice niso več v modi. Če je bilo človeku hudo, se je lahko potožil skozi zamreženo okence in dobil je nasvet, no, tudi pokoro, a oddahnil se je, del breme, ki mu je ležal na duši, je preložil s tem, ko se je nekomu izpovedal, potožil. Dandanes se lahko mladi ljudje »zaupajo« nevropsihiatrom, katerih čakalnice so iz dneva v dan bolj polne. Toda tja jih najde pot le malo. Včasih so znali tudi ob poroki svetovati, v novem sistemu pa je nastala očitna praznina. To naj bi zapolnila prav posredovalnica. In te, kot vse kaže, ni moč izrabiti v druge namene.

»Šifre, relativno dolg postopek spoznavanja in predvsem rešeto naših strokovnjakov, so jamstvo, da avanturisti ne morejo izpeljati svojih namer. Pri našem delu pa lah-

Slovenske žene za slovenske izseljence

V posredovalnici jim je po sebi ljubo, da se oglašajo tudi fantje, ki delajo na tujem in si žele ustvariti svoj slovenski dom. Mnogo naših izseljencev je težko spoznati sebi primerno Slovenko, zato se pogosto poročajo s tujkami. »Otroci, ki se rade po tujih zakonih,« pravijo v posredovalnici, »so pogosto za Slovenijo izgubljeni. Če mati ne zna slovensčine, jo prav gotovo tudi otrok ne bo znal in tuja mati mu nikoli ne bo znala pričarati lepote domačega, slovenskega ognjišča. Menimo, da je v interesu ljudi, ki so zaposleni in v našem, slovenskem interesu, da pomagamo izseljencem najti slovenskega zakonskega partnerja. Saj s tem pomagamo ohranjati slovenstvo...«

In res je tako.

JOŽE VETROVEC

ZBOR OBČANOV

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana-Bežigrad. Izhaja vsak mesec. Ureja uredniški odbor. Predsednik uredniškega odbora Joško Pirnar. Odgovorni urednik Janez Snoj — Cena izvodu: 40 par, letna naročnina 3 dinarje, za delovne organizacije 10 dinarjev — Tekoči račun pri Narodni banki 501-8-319/2 — Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 41 — Tiska ČRP »Delo«